

عنوان مقاله:

بازتاب آرکی تایپ های مادینه در معماری تاریخی ایران براساس آرای یونگ؛ رمزمدینگی در طرح واره های ماندالوار معماری تاریخی ایران

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 16، شماره 80 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

حسینیه هروی - دانشجوی دکتری رشته معماری، گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ایران.

منصور فلامکی - استاد دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ایران.

سید عطاالله طاهایی - استادیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ایران.

خلاصه مقاله:

بیان مسئله: باور به ذات مادینه هستی و تقدم آیین نیایشی ایزدبانوان در غالب تمدن ها پذیرفته شده است. طبق آرای یونگ این باور در قالب آرکی تایپ های مادینه (آنیما و مادر)، که عامل موثر درخلاقیت هنری است، در ناخودآگاه جمعی بشر نهادینه شده و به صورت رمزهای مادینه در آثار هنری مختلف تبلور می یابد. معماری آمیخته با خلاقیت و مظهری برای ارزش ها و باورهایی است که گاه در قالب رمزی بروز می یابند و بنابر آرای یونگ نمی تواند از تاثیر ناخودآگاه جمعی عاری باشد. واکاوی این تاثیر می تواند به شناخت جامع تر از میراث برجای مانده معماری و عوامل موثر در آن بینجامد. مسئله این پژوهش چگونگی تاثیرپذیری معماری تاریخی ایران از ناخودآگاه جمعی با تاکید بر رمزهای مادینه است. برای پیگیری این رمزها بررسی تمام مقیاس های معماری از طرح واره تا تزئینات ضروری است. این مقاله بر طرح واره ها متمرکز شده و از این رو تنها رمزهای هندسی را مد نظر خواهد داشت. هدف پژوهش: در این پژوهش نگارندگان در پی پاسخ این پرسش اند که تاثیر ناخودآگاه جمعی در معماری تاریخی ایران چگونه قابل تبیین است و آرکی تایپ های مادینه در این آثار چگونه بازتاب یافته اند. روش تحقیق: این مقاله پژوهشی بنیادی است و با برخورداری از ویژگی های کیفی با اتکا بر منابع کتابخانه ای و اسنادی و از طریق تحلیل محتوا و استنتاج منطقی متکی بر قیاس به بررسی آثار معماری تاریخی ایران و خوانش آنها براساس نظریه یونگ می پردازد. نتایج: نتایج نشان می دهد که معماری تاریخی ایران آرکی تایپ های مادینه را در مقیاس های مختلف، از طرح واره تا تزئینات، بروز می دهد. الگوهای هندسی پایدار در طرح واره ها غالباً در تعریف و شکل ماندالا قابل جمع اند که بنابر اسناد حاوی رمز مادینگی است و استمرار و دوام آنها، فارغ از رمزهای زمان و مکان، متکی بر ارزش های پایدار ناخودآگاه جمعی است.

کلمات کلیدی:

معماری تاریخی ایران، ماندالا، آرکی تایپ های مادینه، یونگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1007685>

